

Velkommen til Edinburgh

Svært få hovedsteder ligger så vakkert til som Edinburgh. Byen er omgitt av flere høye vulkanske klipper. På en av klippene ruver Edinburgh Castle majestetisk over gamlebyen, med vertikale stup på tre kanter, og den berømte strekningen Royal Mile som tar deg til Holyrood Castle i Edinburgh by.

Edinburgh er Storbritannias nest mest besøkte by etter London, og de fleste opplever at skottene er atskillig mer joviale, pratsomme og gjestfrie enn de noe mer distanserte engelskmennene.

Nordmenn har omsider begynt å få øynene opp for den skotske hovedstaden, og med direktefly er du bare to timer unna denne høyst

sjarmerende byen. Du har mer enn nok av kulturelle attraksjoner og severdigheter i Edinburgh til å holde deg travelt opptatt en langhelg.

Edinburgh har vært hovedstaden i Skottland siden 1437, men er med sine 450 000 innbyggere ikke den største byen i Skottland. Skottlands største by er Glasgow. Det skotske klimaet er beryktet for å være totalt uberegnelig hele året, så vær forberedt på en regnskur uansett når du drar.

Både gamle og unge, barnefamilier og par vil garantert hygge seg stort i Skottlands hjerte.

www.reiseplaneten.no

Fly til Edinburgh

Skal du fly direkte fra Norge til Edinburgh, har du to valg. Norwegian flyr flere ganger i uken fra Gardermoen, med priser fra 850 kroner. Flyturen tar snaue to timer. Eventuelt flyr SAS flere dager i uken fra Bergen Flesland, med priser fra 2500 kroner.

Fra andre byer som Trondheim, Stavanger eller Kristiansand vil et bra alternativ være KLM som flyr via Amsterdam med priser fra 2300 kroner, eller SAS via København eller Bergen med priser fra 2900 kroner.

Husk at Storbritannia ligger utenfor Schengen-området, og nordmenn må dermed ha med seg gyldig pass ved innreise.

Edinburghs flyplass ligger 14 kilometer vest for sentrum. Det går flybusser hvert 10. minutt inn til Waverly Bridge i sentrum. Turen tar en snau halvtime og koster cirka 40 kroner en vei. Eventuelt kan du ta vanlig rutebuss nr 35. Denne tar lenger tid, men koster bare 12 kroner. En taxi vil koste rundt 200-250 kroner avhengig av tid på døgnet og hvor i sentrum du skal.

Et annet alternativ, og som kan lønne seg økonomisk, er å fly til Glasgow, som ligger en times tid vest for Edinburgh. Ryan Air har daglige avganger fra Torp Sandefjord til Glasgow.

Et tredje alternativ er å fly til den ene byen og hjem fra den andre, og dermed få sett begge Skottlands storbyer på samme tur.

Edinburgh Castle sett fra parken Princes Street Gardens.

Bli kjent med Edinburgh

Mange nordmenn er litt forvirret over begrepene Skottland, England og Storbritannia, og blander kortene her. Inntil 1707 var Skottland et selvstendig kongerike, men etter unionen med England er Skottland en av fire nasjoner som utgjør Storbritannia. Skottland har eget flagg, nasjonalsang, parlament, rettssystem og nasjonaldag, men er ikke en selvstendig stat. Likevel vil en skotte bli mer fornærmet om du kaller ham engelsk, enn hva en nordmann vil bli om han blir kalt svenske.

Edinburgh-området har vært bebodd i minst to tusen år, og den første utgaven av St.Giles-katedralen ble påbegynt i år 854. Landsbyen Edinburgh fikk status som handelsby i 1329, og ble hovedstad i Skottland et drøyt århundre senere. Dette førte til bygging av solide bymurer rundt det som nå er Old Town. Holyrood Palace ble bygget på 1530-tallet for kong James V, og ble residens for landets konger, noe det fortsatt er.

Som turist for en weekend vil du antagelig bruke all din tid i Edinburghs historiske sentrum, som er delt i to av den store grønne parken Princes Street Gardens. Dette var tidligere en sumpmyr og en del av Edinburgh Castles forsvarsverk.

Området ble fylt og gjort til park på begynnelsen av 1800-tallet. The Gardens, som det kalles, er et populært møtested, med mange fontener, statuer og monumenter. Her ligger også det skotske nasjonalgalleriet.

Gamlebyen

Sør for Princes Street Gardens ligger Old Town, gamlebyen i Edinburgh, med et opprinnelig gateplan fra middelalderen. Hele området ligger på UNESCOs verdensarvliste, med rundt 4500 verneverdige bygninger. Edinburghs sentrum er sprinklet med flere høye vulkanske klipper, og på en av disse ruver Edinburgh Castle majestetisk over gamlebyen.

Den viktigste fartsåren i gamlebyen er den såkalte Royal Mile, som strekker seg fra Edinburgh Castle og nedover til den gamle kongeresidensen Palace of Holyroodhouse og Holyrood Abbey. Royal Mile er egentlig fire gater; High Street, Canongate, Lawnmarket og Castle Hill. Royal Mile er turistenes favoritt, takket være sine mange butikker, spisesteder, puber og historiske bygninger. Her ligger også Skottlands høyesterett og den iøynefallende St.Giles-katedralen, oppkalt etter Edinburghs skytshelgen.

Sør for Palace of Holyroodhouse ligger den store Holyrood Park, som strekker seg opp mot byens høyeste punkt, Arthur's Seat, en utdødd vulkan, 251 meter over havet. Her har du en storartet utsikt over området.

Ved Holyrood ligger også den flotte nye skotske parlamentsbygningen, som åpnet i 2004. Bygningen var svært kontroversiell, ikke bare på grunn av sitt utseende, men også fordi arkitekten er en spanjol og ikke en skotte. Dessuten ble bygge-kostnaden sprengt hinsides utover budsjettet. Etter planen skulle parlamentsbygningen kostet 40 millioner pund, sluttregninga ble det tidobbelte. Hvem sa at skottene var gjerrige?

Få også med deg Grassmarket, et område like sør for Edinburgh Castle, som er oppkalt etter den gamle markedsplassen. Dette var det gamle retterstedet, men i dag er torget omkranset av puber fylt med studenter. Ved Grassmarket kan du også se deler av bymurene fra 1500-tallet.

Nybyen

Nord for Princes Street Gardens ligger New Town. Så veldig ny er ikke Nybyen, den ble anlagt på slutten av 1700-tallet for å løse problemet med overbefolkning i Gamlebyen.

Edinburgs fremste shoppinggate ligger på nordsiden av Princes Street Gardens og heter naturlig nok Princes Street. Den er halvannen kilometer lang og har ikke bygninger på sørsiden, men fin utsikt mot parken, gamlebyen og slottet. Parallellgaten ovenfor Princes Street er George Street, en gate konstruert for å være New Towns hovedgate. På hver ende av gaten ligger et elegant torg, Charlotte Square i vest og St Andrews Square i øst.

Den gamle kongeresidensen Palace of Holyroodhouse fra hovedinngangen

Leith

Vi nevner også bydelen Leith nordøst for sentrum, som er det samme for Edinburgh som Aker Brygge er for Oslo. Her ligger restaurantene på rekke og rad. Leith var tidligere en egen handelsstad, men ble slått sammen med Edinburgh i 1920, etter en folkeavstemning hvor de fleste av Leiths innbyggere stemte imot. Her holder fotballaget Hibernians til, ett av Edinburghs to store fotball-lag.

Hver august måned arrangeres Edinburgh Festival, som egentlig er en serie forskjellige festivaler. Blant disse finner vi Military Tattoo, rockefestival, litteraturfestival og filmfestival. I løpet av disse ukene fordobles innbyggertallet, med konstant folkeliv og aktiviteter i byens gater, og det er nesten umulig å finne et ledig hotellrom. Du må bestille lang tid i forveien hvis du skal besøke Edinburgh i august.

Turist i Edinburgh

Edinburgh sentrum er forholdsvis kompakt, og det aller meste av severdigheter og attraksjoner ligger i gangavstand fra hverandre for en noenlunde sprek person.

Hvis du foretrekker å ta en guidet tur rundt i byen, finnes det nok av muligheter. Et enkelt og billig alternativ for å få sett de fleste attraksjonene mens du får relevant informasjon og transport, er å benytte seg av Hop On Hop Off-bussene. Billetten koster rundt 100 kroner for voksne og 40 for barn, og bussene har tretten faste holdeplasser der du kan gå av bussen og være så lenge du vil. Bussene passerer hvert 30. minutt, og du fortsetter når det passer deg. Hovedstoppet er Waverley Bridge foran togstasjonen øst for Princes Street Gardens, men du kan hoppe på og betale hvor som helst.

Hvis du skal være i Edinburgh noen dager og har tenkt å besøke de største severdighetene, bør du vurdere å investere i et Edinburgh Pass. Dette gir deg gratis adgang til over 30 attraksjoner, transport til og fra flyplassen og fri bruk av de kollektive transportmidlene. Passet koster cirka 260 kroner for en dag, 390 kroner for to dager og 520 kroner for tre dager.

Dag 1

Etter frokost setter du kursen mot Edinburghs fremste landemerke, på den vestre enden av the Royal Mile. Ja, Edinburgh Castle vrirler av turister, men du kan ikke være bekjent av å gå glipp av slottet under ditt besøk i Skottlands hovedstad. Edinburgh Castle legger du merke til nesten med en gang du ankommer Edinburgh, der det ligger majestetisk på toppen av en 122 meter høy klippe, med vertikale fjellvegger på tre sider.

Inne på slottet vil vi anbefale deg å bli med på en omvisning sammen med en kunnskapsrik guide som kan fortelle deg hva som har skjedd her og dermed gi deg atskillig større utbytte av besøket. Du kan lett bruke hele dagen inne på slottsområdet hvis du har interesse for historie, for dette stedet har spilt en rolle i nesten samtlige viktige begivenheter i Skottlands historie.

Det har vært et slott her i over tusen år, selv om det aller meste av det du ser i dag stammer fra 1600-tallet. Unntaket er det lille St.Margareth-kapellet fra 1100-tallet.

Scotch Whisky Heritage Centre tar for seg alt som har med skotsk whisky å gjøre.

Kapellet er oppkalt etter kong Malcolm IIIs helgenerklærte kone, og Malcolm selv vil for evig bli husket som inspirasjonen bak Macbeth. Legg merke til den digre kanonen som står utenfor kapellet. Den kalles Mons Meg og er fra 1449.

Edinburgh Castle var de skotske kongenes residens inntil Palace of Holyroodhouse stod ferdig i den andre enden av Royal Mile, og siden har slottet vært brukt av de militære. De vokter The Honours, de skotske kronjuvelene, som oppbevares i The Crown Room. Her er også landets mest dyrbare gjenstand, The Stone Of Destiny, som de skotske kongene har blitt kronet på. Du kan besøke Crown Square, som er festningen på toppen av slottet, og det nasjonale krigsmuséet som tar for seg skotsk militærhistorie fra de siste 400 år. I borggården foregår hvert år den enormt populære Military Tattoo, som i utgangspunktet var en parade med skotske sekkepipe- og trommekorps, men som har utviklet seg til en internasjonal begivenhet de siste tiårene.

Når du anser deg ferdig med Edinburgh Castle, kan du rusle ned Esplanade, bakken som i praksis er starten på the Royal Mile. Her ligger **Scotch Whisky Heritage Centre**. Dette senteret tar for seg alt som har med skotsk whisky å gjøre, med både omvisning, informasjon, restaurant og selvsagt en bar med over 300 typer skotsk whisky. Dette er kanskje et passende sted å sette seg ned for lunsj? Eventuelt finner du utallige spisesteder når du fortsetter på din obligatoriske vandring gjennom the Royal Mile.

Like nedenfor whiskysenteret, nederst i Castlehill, ligger **St Johns Highland kirken**, som har Edinburghs høyeste spir på 73 meter og er et landemerke i byen. Her befinner kontorene til Edinburgh Festival seg. Fortsetter du nedover Lawnmarket og svinger opp til venstre i Bank Street, kommer du til Edinburghs Forfattermuseum, beliggende i huset som skottenes nasjonaldikter Robert Burns engang bodde i.

Skottland har fostret oppsiktsvekkende mange forfattere som har skrevet klassikere, og her kan du bli nærmere kjent med noen av dem, først og fremst Robert Louis Stevenson, sir Walter Scott og Robert Burns.

Tilbake på Royal Mile, kommer du raskt til Parliament Square, med sine severdigheter. Det mest iøynefallende er **St. Giles-katedralen** oppkalt etter byens skytshelgen. Dette er kanskje den viktigste kirken i Edinburgh. Det har stått kirker her siden 1200-tallet, men dagens kirke har sin opprinnelse fra 1500-tallet. På bakken, på vestsiden av katedralen, kan du se Heart of Midlothian, en hjerteformet mosaikk i brosteinen, som markerer midtpunktet i Midlothian-regionen. Mange forbigående spytter på mosaikken, en eldgammel tradisjon som skal bringe lykke.

På østsiden av katedralen står Edinburghs Mercat Cross, eller markedskorset. Dette er stedet hvor området kjøpmenn samlet seg, og var også åsted for henrettelser og viktige offentliggjøringer.

Hele sørsiden av Parliament Square domineres av den neonklassiske fasaden til parlamentsbygningen, hvor det skotske parlamentet møttes fra 1639 til 2004. I dag ligger Høyesterett i denne bygningen.

Fortsetter du ned High Street-delen av the Royal Mile, vil du sikkert legge merke til et merkelig utseende hus på venstre hånd i nr 43-45. Dette er John Knox House, med aner fra 1470, og skal ha vært hjemmet til den religiøse reformatoren John Knox. Dramatiske episoder i Skottlands turbulente historie har utspilt seg her. Huset er en del av Scottish Storytellers Centre. På den andre siden av gaten finner du det litt mer lettfordøyelige Barndomsuséet (**Museum of Childhood**), med sin samling av leketøy, blant annet marionetter, dukkehus, modelljernbaner, trehjulssykler og teddybjørner.

Hvis du nå faktisk har vært innom alle disse musèene, har du antagelig fått din dose kultur for i dag og vil kanskje bruke resten av ettermiddagen på noen av High Streets mange småbutikker eller puber.

Etter en svipptur tilbake på hotellet ditt, er det vel på tide å tenke på middagen. Like ovenfor John Knox House ligger restauranten **Dubh Prais**, (High Street 123 b). Navnet er gælisk for Svart Gryte. Denne er svært populær, både blant lokale og turister, og byr på all slags skotsk tradisjonell mat, fra Aberdeen Angus-kjøtt, laks og hjort til haggis.

Vil du teste Edinburghs sagnomsuste uteliv etterpå, bør du bevege deg et kvartal sørover, til parallellgaten Cowgate, og herfra jobbe deg vestover i retning Grassmarket. På denne strekningen finner du mer enn nok av livlige puber, klubber og barer til å holde deg aktivisert til altfor langt på natt.

Dag 2

Vi starter neste dag der vi slapp i går, i High Street på Royal Mile, og fortsetter østover. Du vil passere 1500-tallsbygningen **Canongate Tollbooth**, en forløper til dagens bompengestasjoner, men mye stiligere med sine tårn og klokker. Bygningen huser i dag et gratis museum, The Peoples Story. På andre siden av gaten ligger Museum of Edinburgh i 142 Canongate.

Lenger ned i Canongate (på høyre hånd) passerer du den nye skotske parlamentsbygningen, som åpnet i 2004. Denne var svært kontroversiell, både grunnet sitt futuristiske utseende, og at det er designet av en spanjol og ikke en skotte.

Ved siden av den skotske parlamentsbygningen ligger **Palace of Holyroodhouse**. Dette er den britiske dronningens offisielle hjem i Edinburgh, og har vært kongelig residens i over 700 år. Palasset ble bygget som kloster i 1128, men klosterets kirke kollapset på 1700-tallet og står fortsatt som en ruin ved siden av. Palasset er åpent for publikum, og du kan ta en guidet tur og se noen av de historiske kongelige gemakkerne, gallerier, mottagelsesrommene med mer.

Etterpå kan du gå inn i den store parken Holyrood Park sør for palasset, og hvis du føler deg i form til å gå opp til toppen, vil du bli belønnet med en glimrende utsikt fra Edinburghs høyeste punkt, kalt Arthurs Seat, 251 m.o.h. Det er ikke så langt som det ser ut, og den første stigningen er den tyngste.

Tilbake på Royal Mile kan du bevege deg nordover, og krysse Princes Street Gardens over til New Town. Underveis finner du helt sikkert en pub eller cafe hvor du spiser en velfortjent lunsj. New Towns hovedgate Princes Street er Edinburghs svar på Oslos Karl Johan, og her ligger utallige butikker, deriblant verdens eldste varemagasinet, Jenners.

Resten av dagen kan du hygge deg med å rusle rundt i Princes Street eller parallellgaten George Street, med innlagte leskende pauser på noen av pubene i området. Eller, hvis du er klar for mer kultur, så ligger det skotske **Nasjonalgalleriet** i The Mound i Princes Street Gardens. Her kan du se kunstverk av internasjonale kunstnere som Da Vinci, Raphael, Titian, El Greco, Rembrandt, Rubens og Van Gogh. Gratis adgang.

På kveldstid bør du trekke tilbake til Old Town, hvor du har atskillig bedre utvalg både av spisesteder og uteliv enn New Town, eventuelt kan du prøve deg på en av de mange restaurantene som ligger på rekke og rad i Edinburghs havneområde, Leith.

Hoteller i Edinburgh

Edinburgh er Storbritannias nest mest besøkte by etter London, og spesielt i festivalperioden august/september kan det være vanskelig å finne et ledig hotellrom til en anstendig pris. Hotellene i Edinburgh er ikke spesielt billige, i hvert fall ikke de med høy standard og sentral beliggenhet. De fleste vil velge å bo i gangavstand til gamlebyen, siden det er der man stort sett oppholder seg. Regn med rundt 400 kr per person per natt i dobbeltrom på et sentralt turistklassehotell.

Edinburgh er en populær by og vi anbefaler å bestille hotell i god tid før reise. Det er best utvalg i den nye delen av byen, men det finnes også en god del hoteller i Gamlebyen og utenfor sentrumskjernen. Den gamle og nye byen blir mer eller mindre delt av gaten Princes Street, som er en av hovedshoppinggatene. I denne gaten finner du mange luksushoteller, blant andre 5-stjerners hotellet *Balmoral*.

I den nye delen av byen blir området rundt George Street stadig mer populært, og her finnes flere gode restauranter og kvalitets-butikker. Her finnes både eksklusive og enkle overnattingsalternativer, blant annet luksushotellet *George* og det mye rimeligere *Frederick House*.

Gamlebyen er turistenes favorittområde grunnet sine mange butikker, spisesteder, puber og historiske bygninger. Hele området ligger på UNESCO's verdensarvliste og gamlebyen har bevart sitt gateplan fra middelalderen. Langs Royal Mile, dvs de fire gatene; High Street, Canongate, Lawnmarket og Castle Hill, finner du mange rimelige hoteller. Vær oppmerksom på at standarden er svært variabel for turistklassehotellene. I dette området anbefales 4-stjernershotellet *Apex City Hotel* og 3-stjerners hotellet *Grassmarket*. Sistnevnte passer for den som ikke stiller for høye krav til standard.

For Backpackere

Cowgate, i gamlebyen er en populær gate for backpackere og ungdom. Her finnes rimelig overnatting, med meget enkel standard. Gaten har et godt pub-tilbud.

Shopping i Edinburgh

Edinburgh er et ypperlig sted for shopping, og har et godt utvalg av shoppingsentere og varemagasiner. Her finner du alle de store kjedene som du også finner i alle andre storbyer i Storbritannia, med stort sett samme utvalg og priser. Men Edinburgh har også flere mindre spesialbutikker som selger det særpregede skotske.

De fleste turister handler med seg et eller annet plagg i skotskrutet design. Disse mønstrene kalles tartan, og finnes i over 2000 varianter, som er knyttet til forskjellige klaner. En ekspert kan se hvor i Skottland plagget hører hjemme. Det hele kan sammenlignes med våre bunader, bare atskillig mer komplekst.

Klassikeren er selvsagt en ekte kilt, men det vil koste deg mange tusen kroner å få sydd din egen kilt på tradisjonelt vis. Heldigvis finnes de i atskillig rimeligere utgaver, uten at folk hjemme noensinne vil klare å se forskjell. Kiltmakernes konge er **Geoffrey (Tailor) Highland Crafts**, som også selger alt annet du forbinder med Skottland.

Sekkepipen er ved siden av kilten det mest erketyptisk skotske man kan tenke seg, selv om irene også bruker sekkepipe, og de gamle romerne hadde sin variant av instrumentet. Men igjen, en ekte og god sekkepipe vil koste titusener av kroner, og siden du neppe kommer til å bruke den mye, kan du like gjerne gå for en billigere kopi som ser like bra ut når den henger på veggen.

Utsikt over byen fra Edinburgh Castle

Men mener du alvor, så besøk **Bagpipes Galore** i 82 Canongate på Royal Mile. Skotsk whisky er også en suvernirklassiker, selv om den sjelden varer like lenge som kilten. Det vrirmler av whiskyshops med solid utvalg og høy kunnskap om merkene. Prøv for eksempel **Royal Mile Whiskies** i 379 High Street, **Robert Graham Ltd** i 194a Rose Street eller **Edinburgh Gift & Whisky Shop** i 515 Lawnmarket

Hvis du nøyer deg med mer tradisjonell shopping, bør du besøke verdens eldste uavhengige varemagasin.

Jenners er en institusjon i Edinburgh. Varemagasinet åpnet sine dører i 1838 i Princes Street, hvor det fortsatt ligger. Jenners ble drevet som en familiebedrift inntil 2005, da kjeden House of Fraser kjøpte det opp.

Den viktigste handlegaten er antagelig Princes Street med alle sine kjedebutikker, varemagasiner og kjøpesentre. Prisene er ikke ille, kvaliteten på butikkene tatt i betraktning. Prøv også tverrgater og Parallellgaten George Street for enda flere butikker.

Generelt om shopping i Edinburgh

Butikkene i Edinburgh har generelt åpent fra klokken 0900 til 1700 eller 1800 på mandag til lørdag, ofte med langdag på torsdager.

Og ikke glem at ved større kjøp kan du få refundert moms på 17,5 % på flyplassen ved hjemreise. Ikke alle butikker har denne ordningen, så spør gjerne først, eller se etter Tax Free Shopping-skiltet ved inngangen.

Spise i Edinburgh

I likhet med sine naboer Irland og England, har ikke Skottland satt sitt preg på den internasjonale haute cuisine, og den skotske nasjonalretten haggis faller nok inn under kategorien "for spesielt interesserte". Haggis består av lever, lunge og hjerte fra sau. Innvollene kvernes og spes med nyrefett, mel, løk og kokes i sauens magesekk. De andre lokale, og mer vanlige spesialitetene, er som oftest sjømat, lam og fugl. Rettene serveres gjerne med friske grønnsaker, blant annet poteter og gulrøtter.

Det er nok av restauranter som serverer tradisjonell skotsk mat, men hvis dette ikke frister, så er det ikke noe problem å finne kinesiske, italienske, indiske, thai, mexicanske eller franske spisesteder i de fleste priskategorier. Langs hele Royal Mile og sidegatene vrirler det av restauranter, men de fleste skotter vil anbefale deg å styre unna de lokale spisestedene her, da de hovedsakelig er rettet mot turister som ikke vet bedre.

Vil du prøve en av byens mest anerkjente restauranter, med stjerne i Michelinguiden, må du ut av sentrum. **Restaurant Martin Wishart** ligger ved havnen i bydelen Leith, og serverer lunch fra 1200 til 1400 og middag fra 1900 til 2200 tirsdag til lørdag.

Drikke i Edinburgh

Som irer og engelskmenn, har skottene satt seg grundig i respekt når det gjelder alkoholholdige drikker. Skotsk whisky regnes som verdens beste, og whisky omtales bare som Scotch i USA. Fremstillingen av whisky er en egen vitenskap, og en omvisning på et av regionens whiskydestillerier er nærmest obligatorisk for en turist med respekt for seg selv. For enkelhets skyld kan du eventuelt besøke **Scotch Whisky Heritage Centre** på Castle Hill.

Edinburgh har et nærmest legendarisk uteliv, takket være mange turister, utdrikningslag på tur, og ikke minst de over 23000 studentene på byens universitet, et av Storbritannias største. Spesielt området rundt Cowgate er populært blant studentene. De fleste pubene i Edinburgh stenger senere enn resten av Storbritannia, og den første åpner igjen allerede 0500. Den heter **The Black Penny** og befinner seg ved Waverley Station.

Med barn i Edinburgh

Edinburgh har nok av attraksjoner som er like morsomme for barn som for de voksne, i tillegg til en rekke store grønne parker hvor dere, hvis været tillater det, kan ha en picnic eller spille ball. Den største av disse er **Holyrood Park**, som strekker seg opp mot utsiktspunktet Arthurs Seat 251 m.o.h.

Gjennom flere tiår har **Barndomsmuséet** (Museum of Childhood) vært en favoritt blant de yngste. Museet ble åpnet på 1950-tallet, og har fått en enorm samling av leketøy. Alt fra marionetter, dukkehus og modelljernbaner til trehjulssykler og teddybjørner. Muséet ligger i 42 High Street, har gratis adgang og åpent fra 1000 til 1700 mandag til lørdag.

Alle barn liker dyrehager, og **Edinburgh Zoo** er byens nest mest besøkte attraksjon. Den ligger i Murrayfield, en halv mil vest for sentrum. Det går regelmessig busser fra Princes Street. Dyrehagen har isbjørner, koalabjørner, hvite neshorn, gorillaer, dvergflodhester og verdens største zoo-samfunn av pingviner. Her bor blant andre kongepingvinen Nils Olav II, som er maskot og "oberst" i den kongelige garden i Norge, og har til og med en statue av seg på Husebyleiren i Oslo. Dyrehagen har åpent fra 0930 til 1800. (Til 1630 på vinteren) Inngang 100 kroner, barn 65 kroner.

I Holyrood Road ligger det lærerike senteret **Our Dynamic Earth**, som gjennom høyteknologiske og interaktive utstillinger tar for seg mange av naturens mysterier, fra skapelsen av jordkloden, kontrastene fra polarområder til regnskoger, verdens befolkningsvekst og fremtiden. Du kan reise til jordens indre eller til det ytre rom. Billetter koster ca 120 kroner for voksne og 70 for barn under 15 år. Åpent alle dager fra 1000 til 1700.

På Battery Quarry i Fife, noen kilometer nordøst for Edinburgh, ligger **Deep Sea World**, hvor du kan se alle slags havskapninger, fra søte seler til skumle pirayafisker. Du kan også gå gjennom en glasstunnel med hai svømmende rundt deg. Billettene koster ca 125 kroner for voksne, mens barn under 16 år betaler ca 85 kroner. Parken holder åpent fra 0900 til 1700 på ukedager, og til 1800 i helgene.

Leiebil i Edinburgh

Alle de store bilutleieselskapene har kontorer både på flyplassen og i sentrum av Edinburgh. Prisene er gode sammenlignet med de fleste andre europeiske land. Regn med rundt 1500 kroner for en uke. Veiene er fine og trafikken er overkommelig for en sjåfør som er vant til norske forhold, selv om sentrum kan være en forvirrende labyrint av enveiskjørte smågater med mindre du vet nøyaktig hvor du skal. For mange vil problemet være venstrekjøringen, siden du må speilvende alt du har lært om vikeplikt og kjøreregler. Men de fleste klarer veldig raskt å venne seg til dette.

Velger du å kjøre selv, finnes det flere interessante destinasjoner i nærheten av Edinburgh. Vi foreslår følgende steder:

Glasgow (74 kilometer)

Glasgow har en flott beliggenhet med nærhet til The Highlands og Edinburgh. I tillegg er byen en av Europas mest sjarmerende storbyer.

Glasgow er Skottlands største by og har mye å tilby alle turister. Skottene sier selv at Edinburgh er kjent for sin skjønnhet, mens Glasgow er kjent for sin vennlighet og sjarm. Er du interessert i shopping, kunst og kultur, god mat og drikke, golf eller fotball, arkitektur og uteliv er dette byen for deg.

Skottlands største by Glasgow ligger ca 74 km fra Edinburgh

Stirling (38 kilometer)

Spesielt fans av filmen Braveheart vil ha stor interesse av den lille byen Stirling. Nasjonalhelten William Wallace ledet skottene i to knusende slag mot engelske styrker ved Stirling Bridge og Bannockburn, og disse seirene førte senere til skotsk selvstendighet. Det står selvsagt en statue av Wallace ved Abbey Craig, like nord for sentrum. I motsetning til Norge, deler ikke skottene ut bystatus til nær sagt alle tettsteder med permanent bosetning, og Stirling med sine 45000 innbyggere ble faktisk Skottlands minste by i 2002. Stirling har blitt kalt et mini-Edinburgh, og har som Edinburgh et dominerende slott på en klippe over et sentrum, og et sentrum med trange brosteinsgater fylt med puber og butikker.

Aberdeen (195 kilometer)

Aberdeen er en hyggelig liten skotsk havneby ved Nordsjøen som lenge har hatt nære bånd til Norge på grunn av beliggenheten og oljeindustrien. Det er en overraskende ren og oversiktlig by, med store parker og grøntarealer, til tross for at Aberdeen hovedsakelig lever av tungindustri. Et av byens tilnavn er Granittbyen, og svært mange av husene i sentrum er riktig nok bygd av grå granittstein. Aberdeen har vesentlig færre turister enn hovedstaden Edinburgh, men hvis du kommer til Skottland for å besøke gamle slott, besøke whiskydestillerier og spille golf, så er antagelig Aberdeen et like godt og rimeligere alternativ som Edinburgh og Glasgow. Kjøreturen fra Edinburgh tar normalt cirka 2,5 timer.

Sport i Edinburgh

Fotball i Edinburgh

I likhet med resten av Storbritannia, er skottene fanatiske fotballsupportere. Ingen land har hatt landslag lenger enn Skottland og England, som arrangerte tidenes første landskamp i 1872. Skottland har vært i VM flere ganger uten å gå videre fra innledende runder, og ligger per januar 2008 på en respektabel 14.plass på FIFAs verdensranking.

Edinburghs fremste fotballag er **Hearts** og **Hibernians**, som begge spiller i skotsk Premier League. De har aldri helt klart å hevde seg mot storebrødrene i Glasgow, Celtic og Rangers, som i alle år har vært skotsk fotballs giganter. Hearts, eller Heart of Midlothian Football Club som de egentlig heter, spiller sine hjemmekamper på 17400-seteren Tynecastle Stadium. Hibernians FC, eller Hibs som alle lokale kaller dem, holder til på Easter Road, som tar 17500 tilskuere.

Golf i Edinburgh

Hvis det er golf som interesserer deg, har du kommet til helt riktig land. Det var tross alt skottene som oppfant golfen for 900 år siden, og det vrirmler av ypperlige baner i hele landet. Har du lyst å teste verdens eldste golfbane? Musselburgh Links (www.musselburghlinks.co.uk) ligger noen få mil øst for Edinburgh og kan skryte av at Mary, Queen of Scots, spilte på denne banen allerede i 1567.

Eventuelt trenger du ikke forlate Edinburgh sentrum en gang, da Carrick Knowe Golf Course ligger i Glendevon Park. De har en green fee på imponerende 180 kroner, og klubben er åpen for alle. Her får du også leid det utstyret du trenger.

Attraksjoner i Edinburgh

Edinburgh Castle

Du må ha kondisjon nok til å forsere en bratt sti opp en 122 meter høy klippe for å nå den fremste av Edinburghs attraksjoner, Edinburgh Castle. Denne godt bevarte festningen har vært i bruk i over tusen år, og ligger på toppen av en utdødd vulkan, med bortimot vertikale fjellvegger på tre kanter. Slottet har hatt en viktig rolle i skotsk historie i flere århundrer. Inngang koster ca 135 kroner.

Adresse: Johnston Terrace

Edinburgh Zoo

Edinburgh Zoo er Edinburghs nest mest besøkte attraksjon, og ligger i Murrayfield, en halv mil vest for sentrum. Det går regelmessig busser fra Princes Street. Dyrehagen har isbjørner, koalabjørner, hvite neshorn, gorillaer, dvergflodhester og verdens største zoo-samfunn av pingviner. Her bor blant andre kongepingvinen Nils Olav II, som er maskot og "oberst" i den kongelige garden i Norge. Dyrehagen har åpent fra 0930 til 1800. (Til 1630 på vinteren) Inngangspris ca 100 kroner for voksen, barn betaler ca 65 kroner.

Adresse: Corstorphine Road

The National Museum of Scotland

Skottlands Nasjonalmuseum ligger i Chambers Street, og er egentlig to musèer under ett tak. The Royal Museum tar for seg natur, vitenskap, kultur og kunst, mens Museum of Scotland presenterer Skottlands historie, kultur og folk. Det holder åpent daglig fra 1000 til 1700 og har gratis adgang.

Adresse: 139, Cowgate

The National Gallery of Scotland

I The Mound, midt i Princes Street Gardens, ligger Nasjonalgalleriet. Her finner du kunstverk av internasjonale kunstnere som Da Vinci, Raphael, Titian, El Greco, Rembrandt, Rubens og Van Gogh. Åpent daglig fra 1000 til 1700, til 1900 på torsdager. Gratis adgang.

Adresse: the Mound

Scotch Whisky Heritage Centre

På The Royal Mile, nærmere bestemt 354 Castle Hill, ligger Scotch Whisky Heritage Centre. Dette senteret tar for seg alt som har med skotsk whisky å gjøre, med både omvisning, informasjon, restaurant og selvsagt en bar med over 300 typer skotsk whisky. Åpent alle dager fra 1000 til 1800, inngangsbilletten koster 110 kroner for voksne. Barn halv pris.

Adresse: 354 – 358 Castle Hill

High Kirk of St Giles

Også på The Royal Mile, på Parliament Square, finner du High Kirk of St Giles, eller St Giles-katedralen. Dette er et landemerke i Edinburgh, og den viktigste kirken, spesielt for prebyterianere. Her har det stått kirker siden 1200-tallet. Åpent alle dager fra 0900 til 1700, søndager fra 1300. Gratis adgang, men en donasjon forventes.

Adresse: 40 Candlemaker Row

Palace of Holyroodhouse

Palace of Holyroodhouse er den britiske dronningens offisielle hjem i Edinburgh, og har vært kongelig residens i over 700 år. Palasset ble opprinnelig bygget som kloster i 1128. Palasset er åpent for publikum, og du kan ta en guidet tur og se de historiske kongelige gemakkene, gallerier, mottagelserommene med mer. Om sommeren er også den flotte slottsparken åpen. Inngang cirka 100 kroner, barn cirka 55 kroner. Holyroodhouse ligger i Canongate, helt i den østlige enden av The Royal Mile, og har åpent fra 0930 til 1800. (Til 1630 på vinteren)

Adresse: 158 Easter Road

Rosslyn Chapel

Hvis du er en av de mange millioner lesere som ble fascinert av Dan Browns roman DaVinci Koden, husker du sikkert Rosslyn Chapel fra bokens avslutningskapitler. Denne kirken er høyst reell, og ligger i landsbyen Roslin en drøy mil sør for Edinburgh sentrum. Den ble bygget på 1400-tallet, og har blitt besøkt av utallige konger og dronninger opp gjennom historien. Åpent fra 0930 til 1700 eller 1800 alle dager unntatt søndager, da åpner kirken 1200. Inngang 90 kroner.

Adresse: Roslin

Writers Museum

Skottland har fostret flere store forfattere, og disse hylles på Edinburghs Forfattermuseum, som ligger i huset hvor nasjonaldikteren Robert Burns bodde, i Lady Stairs Close på Lawnmarket. Vi kan i fleng nevne Robert Louis Stevenson (Skatten på Sjørøverøya, Dr Jekyll & Mr Hyde), sir Arthur Conan Doyle (Sherlock Holmes), Peter Pan-forfatter J.M. Barrie, Ole Brumms far A.A.Milne, sir Walter Scott (Ivanhoe) og Ewan MacTeagle. I nyere tid har Alistair MacLean og Irvine Welsh markert seg, og Harry Potters skaper J.K.Rowling bor i Edinburgh. Muséet har gratis adgang og er åpent daglig fra 1000 til 1700 mandag til lørdag.

Adresse: Lady Stairs House, Lawnmarket

Reise Planeten

De beste reisetipsene får du hos

Reiseplaneten.no

Erfarne reiselivsfolk presenterer hver uke nye reiseguides. Alle reiseguides kan gratis lastes ned av deg og brukes til inspirasjon før reisen, hjelp under reisen og til gode minner etter reisen.

I tillegg finner du nyttige reisetips fra oss i Reiseplaneten, fra reisende over hele verden og fra gode og troverdige nettsteder og reisemagasiner.

Kjøp fly, hotell og leiebil på våre sider, billig og trygt. Se våre søkemotorer som finner beste flypris, hotellpris og leiebilpris blant alle større leverandører, reisebyråer og operatører.

Har du registrert deg for gratis nyhetsbrev?

Vær den første til å vite! Motta våre inspirerende nyhetsbrev uten noen forpliktelser. Her er reisequiz, reiseguides, tips og mye mer!